

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 2 grudnia 2022 r.

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia mechanizmu korekty rynku w celu ochrony obywateli i gospodarki przed nadmiernie wysokimi cenami

(CON/2022/44)

(2023/C 41/03)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 25 listopada 2022 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał od Rady Unii Europejskiej wniosek o wydanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia mechanizmu korekty rynku w celu ochrony obywateli i gospodarki przed nadmiernie wysokimi cenami ⁽¹⁾ (zwanego dalej „proponowanym rozporządzeniem”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ projekt rozporządzenia zawiera postanowienia mające wpływ na EBC oraz na przyczynianie się Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) do należytego wykonywania przez organy właściwe polityk w odniesieniu do stabilności systemu finansowego, zgodnie z art. 127 ust. 5 Traktatu oraz art. 3 ust. 3 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem ESBC”). Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

Uwagi ogólne

EBC przyjmuje do wiadomości proponowane rozporządzenie i jego cel, jakim jest ustanowienie tymczasowego mechanizmu korekty rynku, i uznaje poważne wyzwania, jakie nadmiernie wysokie ceny energii stwarzają dla obywateli UE i gospodarki Unii.

Proponowane rozporządzenie ustanawia mechanizm korekty rynku transakcji związanych z gazem ziemnym na rynku instrumentów pochodnych TTF o najbliższym terminie wygaśnięcia, który jest uruchamiany w przypadku spełnienia dwóch warunków („zdarzenie uruchamiające mechanizm korekty rynku”). Proponowane rozporządzenie stanowi, że Europejska Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) jest odpowiedzialna za monitorowanie, czy warunki te są spełnione, a w przypadku stwierdzenia wystąpienia zdarzenia uruchamiającego mechanizm korekty rynku niezwłocznie publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* („zawiadomienie o korekcie rynku”) oraz informuje o takim zdarzeniu Komisję Europejską, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) i EBC. Proponowane rozporządzenie przewiduje również zawieszenie przez Komisję mechanizmu korekty rynku w dowolnym momencie w przypadku wystąpienia niezamierzonych zakłóceń na rynku lub oczywistego ryzyka wystąpienia takich zakłóceń, mających negatywny wpływ na bezpieczeństwo dostaw, przepływy wewnątrzunijne lub stabilność finansową („decyzja o zawieszeniu”).

EBC przyznaje, że mechanizmy mające na celu ograniczenie skrajnych poziomów cen i zmienności na hurtowych rynkach gazu mogą co do zasady zmniejszyć szereg zagrożeń dla stabilności finansowej, w tym ryzyko uwidocznione w okresach wysokich i niestabilnych cen gazu w 2022 r. EBC uważa jednak, że obecna struktura proponowanego mechanizmu korekty rynku może w pewnych okolicznościach zagrozić stabilności finansowej w strefie euro. Obecna struktura mechanizmu

(¹) COM (2022) 668 final.

może zwiększać zmienność i powiązane wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego, podważać zdolność kontrahentów centralnych do zarządzania ryzykiem finansowym, a także zachęcać do migracji z systemów obrotu na rynek pozagiełdowy rozliczany niecentralnie. Kwestie te, istotne dla stabilności systemu finansowego, powinny zostać uwzględnione przez Radę podczas obrad nad proponowanym rozporządzeniem.

Uwagi szczegółowe

1. Rola EBC

1.1 Proponowane rozporządzenie przewiduje kilka przypadków, w których EBC jest zobowiązany lub może odgrywać rolę w dostarczaniu Komisji opinii, sprawozdań, monitorowania i pomocy w wykonywaniu jej zadań na mocy proponowanego rozporządzenia.

Po pierwsze, w odniesieniu do uruchomienia mechanizmu korekty rynku, jeżeli na podstawie wyników monitorowania przez ACER istnieją konkretne przesłanki wskazujące na to, że wkrótce nastąpi korekta rynku, Komisja, aby móc szybko zawiesić uruchomienie mechanizmu korekty rynku, musi zwrócić się o opinię do EBC, ESMA oraz, w stosownych przypadkach, do ENTSO gazu i Grupy Koordynacyjnej ds. Gazu ustanowionych na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 w ⁽²⁾ sprawie wpływu ewentualnego zdarzenia uruchamiającego mechanizm korekty rynku na bezpieczeństwo dostaw, przepływy wewnątrzunijne i stabilność finansową ⁽³⁾.

Po drugie, w przypadku zdarzenia uruchamiającego mechanizm korekty rynku, Komisja musi bez zbędnej zwłoki zwrócić się do EBC o sporządzenie sprawozdania na temat ryzyka niezamierzonych zakłóceń dla stabilności i prawidłowego funkcjonowania rynków instrumentów pochodnych w zakresie energii ⁽⁴⁾.

Po trzecie, w odniesieniu do zawieszenia mechanizmu korekty rynku, proponowane rozporządzenie zobowiązuje ESMA, EBC, ACER, Grupę Koordynacyjną ds. Gazu i ENTSO gazu do stałego monitorowania wpływu limitu cenowego na rynki i bezpieczeństwo dostaw ⁽⁵⁾.

Po czwarte, rozważając, czy przyjąć decyzję o zawieszeniu, Komisja musi wziąć pod uwagę, czy dalsze uruchamianie mechanizmu korekty rynku ma wpływ na stabilność i prawidłowe funkcjonowanie rynków instrumentów pochodnych w zakresie energii, w szczególności na podstawie sprawozdania ESMA na temat wpływu uruchomienia mechanizmu korekty rynku oraz na podstawie opinii EBC, o którą zwróciła się w tym celu Komisja. Opinia EBC musi zostać wydana nie później niż w ciągu 48 godzin, a w pilnych przypadkach w tym samym dniu, na wniosek Komisji ⁽⁶⁾.

Po piąte, ACER, EBC, ESMA, Grupa Koordynacyjna ds. Gazu i ENTSO gazu są zobowiązane do wspierania Komisji w wykonywaniu jej zadań ustanowionych w proponowanym rozporządzeniu ⁽⁷⁾.

Ponadto przed przedłożeniem Radzie wniosku w sprawie przeglądu warunków uruchomienia mechanizmu Komisja powinna skonsultować się z EBC ⁽⁸⁾.

1.2 EBC przypomina, że – zgodnie z art. 127 ust. 5 TFUE i art. 3 ust. 3 Statutu ESBC – ESBC ma obowiązek przyczynić się do sprawnego prowadzenia polityk przez właściwe organy w zakresie nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i stabilności systemu finansowego. Ponadto zgodnie z art. 25 ust. 1 Statutu ESBC EBC jest uprawniony do wyrażania opinii i udzielania konsultacji Radzie, Komisji i właściwym organom państw członkowskich w sprawie zakresu i stosowania ustawodawstwa Unii odnoszącego się do nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredyto-

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz.U. L 280 z 28.10.2017, s. 1).

⁽³⁾ Art. 3 ust. 3 proponowanego rozporządzenia.

⁽⁴⁾ Art. 3 ust. 8 proponowanego rozporządzenia.

⁽⁵⁾ Art. 5 ust. 1 proponowanego rozporządzenia.

⁽⁶⁾ Art. 5 ust. 2 lit. d) oraz art. 5 ust. 4 proponowanego rozporządzenia.

⁽⁷⁾ Art. 5 ust. 4 proponowanego rozporządzenia.

⁽⁸⁾ Art. 5 ust. 6 proponowanego rozporządzenia.

wymi i do stabilności systemu finansowego. W tym kontekście i zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, o której mowa w art. 13 ust. 2 TUE, EBC jest gotów, w granicach uprawnień przyznanych mu w traktatach, wspierać Komisję w wykonywaniu jej zadań ustanowionych w proponowanym rozporządzeniu. EBC jest również świadomy znaczenia i trudności przedmiotu proponowanego rozporządzenia oraz jego potencjalnego wpływu na rynki finansowe.

- 1.3 EBC uważa jednak, że odniesienia do roli EBC w zakresie przedstawiania opinii, sprawozdań, monitorowania i pomocy Komisji w wykonywaniu jej zadań na mocy proponowanego rozporządzenia powinny zostać doprecyzowane, aby dokładnie odzwierciedlić zadania i niezależność EBC wynikające z Traktatów oraz jasny podział wiedzy technicznej i obowiązków na mocy prawa Unii ⁽⁹⁾. *Po pierwsze*, takie doprecyzowanie jest konieczne, aby zagwarantować, że proponowane rozporządzenie, które ma zostać przyjęte na podstawie art. 122 ust. 1 TFUE jako jego podstawy prawnej, nie powierza EBC nowych zadań. Powierzenie EBC nowych zadań lub obowiązków może nastąpić jedynie w szczególnych i ograniczonych przypadkach wymienionych w Traktatach, na przykład zgodnie z art. 127 ust. 6 TFUE, i z zastrzeżeniem ograniczeń określonych w tych postanowieniach ⁽¹⁰⁾. *Po drugie*, takie doprecyzowanie jest konieczne, aby odzwierciedlić role przewidziane w prawie Unii dla innych organów i podmiotów, które mogą mieć większe znaczenie dla przedmiotu proponowanego rozporządzenia. Na przykład ESMA jest odpowiedzialna m.in. za przyczynianie się do integralności, przejrzystości, efektywności i prawidłowego funkcjonowania rynków finansowych ⁽¹¹⁾. *Po trzecie*, wyjaśnienie roli EBC na mocy proponowanego rozporządzenia pozwoliłoby uniknąć zbyt sformalizowanego zaangażowania EBC i ułatwiłoby skuteczniejszą współpracę w napiętych ramach czasowych. *I wreszcie*, takie doprecyzowanie jest bardziej zgodne z zadaniem powierzonym ESBC na mocy art. 127 ust. 5 TFUE oraz art. 3 ust. 3 Statutu ESBC a polegającym na przyczynianiu się do należytego wykonywania przez właściwe organy polityk w zakresie stabilności systemu finansowego.

W przypadku gdy EBC zaleca zmianę projektu rozporządzenia, szczegółowe propozycje zmian wraz z ich uzasadnieniem zostały zawarte w odrębnym roboczym dokumencie o charakterze technicznym. Roboczy dokument techniczny jest dostępny w języku angielskim na stronie internetowej EUR-Lex.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 2 grudnia 2022 r.

Prezes EBC
Christine LAGARDE

⁽⁹⁾ Zob. pkt 1 opinii Europejskiego Banku Centralnego CON/2018/20 z dnia 11 kwietnia 2018 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie utworzenia Europejskiego Funduszu Walutowego (Dz.U. C 220 z 25.6.2018, s. 2). Opinie EBC są dostępne na stronie internetowej EUR-Lex.

⁽¹⁰⁾ Zob. pkt 3.1 opinii Europejskiego Banku Centralnego CON/2016/11 z dnia 11 marca 2016 r. w sprawie (a) projektu rozporządzenia w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dotyczących sekurytyzacji, utworzenia europejskich ram dla prostych, przejrzystych i standardowych sekurytyzacji oraz (b) projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CON/2016/11) (Dz.U. C 219 z 17.6.2016, s. 2); zob. uwagi ogólne zawarte w opinii CON/2017/39 Europejskiego Banku Centralnego z dnia 4 października 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do procedur i organów związanych z udzielaniem zezwolenia CCP oraz wymogów dotyczących uznawania CCP z państw trzecich (Dz. U. C 385 z 15.11.2017, s. 3); zob. pkt 2 opinii Europejskiego Banku Centralnego CON/2020/22 z dnia 23 września 2020 r. w sprawie zmian ram ostrożnościowych Unii w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Dz.U. C 377 z 9.11.2020, s. 1); oraz zalecenie EBC/2017/18 dotyczące decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany art. 22 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (Dz.U. C 212 z 1.7.2017, s. 14).

⁽¹¹⁾ Zob. art. 1 ust. 5 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).